

INSTRUKCIJOS

- ✓ Prieš sakydami pastabas ar nurodymus vaikui, užmegzkite **žvilgsnio kontaktą**, kreipkitės vardu.
- ✓ Atkreipkite dėmesį, **prisilieskite ranka**.
- ✓ **Trumpai ir suprantamai** paaiškinkite nurodomų atlikti veiksmų eiliškumą, svarbą. Geriausia pavedimus vaikui **užrašyti** ar **nupiešti schematiškai**, kad jis galėtų vykdyti savarankiškai.
- ✓ Jei reikia, ramiai pakartokite nurodymą.
- ✓ Įsitikinkite, ar vaikas suprato nurodymą, paprašykite paaiškinti ar parodyti, ką jis turės daryti.

KONTROLĖ

- ✓ Kontrolė būtina, kai vaikui nepavyksta savarankiškai atlikti. Kiekvienas savarankiškumo pastangas įvertinkite,

padrąsinkite, pagirkite, leiskite veikti pačiam.

- ✓ Išlikite ramūs, supratingi, jei vaikas yra neteisis.
- ✓ Iš karto pagirkite už teigiamą elgesį. Pagirkite konkrečiai įvardydami (Pvz.: „Tvarcingai sudėliojai žaislus!“). Dar geriau – fizinis kontaktas ar materialūs apdovanojimai.
- ✓ Dažnai įvertinkite vaiko elgesį (kas 15-20 minučių).
- ✓ Pastovi nuosekli dienotvarkė, ateities ir pasikeitimų numatymas, mažiausiai blaškanti dėmesį mokymosi ir veiklų vieta, užduočių skaidymas į etapus padeda vaikui jaustis saugiai.
- ✓ Sumažinkite konkurencijos elementų.
- ✓ Venkite komandinių žaidimų ir veiklų.

SKATINIMAS

- ✓ Pageidaujamas elgesys → apdovanojimas.
- ✓ Netinkamas elgesys → pastaba, įspėjimas.
- ✓ Dažnos ir aiškios išvados apie vaiko elgesį skatina vaiką vertinti save, motyvuoja geresniam elgesiui.
- ✓ Paskirkite vaikui atsakingas „pareigas“. Jos vaikui padės disciplinuoti save.

BAUSMĖS

- ✓ Laikykitės **pastovumo principo**: kiekvieną dieną, savaitę, mėnesį (namuose, mokykloje, laisvalaikiu) galioja tie patys reikalavimai ir tos pačios elgesio pasekmės.
- ✓ Iš pradžių pastiprinkite ir skatinkite teigiamą elgesį. Netinkamą elgesį kurį laiką ignoruokite, ieškokite ir siūlykite alternatyvų, ir tik vėliau orientuokitės į bausmes.

- ✓ Bausmių pobūdis: specifinės ir nedidelės, skiriamos už konkrečių netoleruojamą elgesį.
- ✓ Bausmes taikykite nuosekliai, kartojantis netoleruotinam elgesiui.
- ✓ Vaikas turi aiškiai žinoti netinkamo elgesio pasekmes („Jei darysi...– bus...“).
- ✓ Pakartokite tik po 1 taisyklę, kurios vaikas nesilaiko.
- ✓ Vardindami blogo elgesio pasekmes, išlikite ramūs, išvenkite emocijų, aiškinkite neutraliu balsu.
- ✓ Numatytų bausmių negalima taikyti kitų vaikų/žmonių akivaizdoje.
- ✓ Venkite pašaipos ir kritikos.
- ✓ Kritika dar labiau paskatina vaiko neigiamus impulsus, silpnina jo elgesio savikontrolę.
- ✓ Teigiamų ir neigiamų paskatinimų santykis - 4:1.
- ✓ Venkite nuobaudų, kurios apribotų vaiko aktyvumą.
- ✓ Vaiko laisvalaikis turėtų būti orientuotas į fizinį aktyvumą: aktyvūs žaidimai, sportas (fizinė iškrova).
- ✓ Sudarykite sąlygas vaiko sensorinei stimuliacijai (pagal individualius poreikius), siekiant išvengti netinkamo vaiko elgesio.

AUTISTIŠKAS VAIKAS DARŽELYJE

**Patarimai PEDAGOGAMS,
kaip bendrauti su autistišku
vaiku**

**Sudarė: Molėtų r. švietimo
pagalbos tarnybos
specialioji pedagogė
Edita Rožėnienė**

Nuotrauka:
https://www.google.com/search?biw=1920&bih=969&tbn=isch&sa=1&ei=eeOIXJq0LqrLmwW6q5PIBw&q=autist+child&oq=autist+child&gs_l=img.3...5913.10421..10653...0.0..0.106.747.6j2.....1...1..gws-wiz-img.....0i67j0j35i39j0i10i19j0i19j0i5i10i30i19j0i5i30i19j0i30i19j0i8i30j0i8i10i30j0i30j0i10i24.91066VPNhHg#imgsrc=7cnmjYz3No-wPM: